

UCHWAŁA Nr 141 RADY MINISTRÓW

z dnia 30 listopada 1987 r.

w sprawie realizacji Porozumienia między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich o podstawowych zasadach tworzenia i działalności wspólnych przedsiębiorstw i wspólnych organizacji.

Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Uchwała określa warunki i tryb realizacji na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej Porozumienia między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich o podstawowych zasadach tworzenia i działalności wspólnych przedsiębiorstw i wspólnych organizacji, podpisanego w Warszawie w dniu 15 października 1986 r., zwanego dalej „Porozumieniem”.

2. Szczegółowe zasady zawierania umów o tworzeniu wspólnych przedsiębiorstw i prowadzenia przez nie działalności gospodarczej zawierają zalecenia stanowiące załącznik do uchwały.

§ 2. 1. Ilekroć w uchwale lub załączonych do niej zaleceniach używa się określenia „wspólne przedsiębiorstwo”, rozumie się przez to zarówno przedsiębiorstwo międzynarodowe, jak i spółkę z udziałem zagranicznym.

2. Przy opracowywaniu dokumentów założycielskich przedsiębiorstwa międzynarodowego, zgodnie z uchwałą i załączonymi do niej zaleceniami, stosuje się odpowiednio przepisy o systemie ekonomiczno-finansowym polskich przedsiębiorstw państwowych.

3. Przedsiębiorstwa i organizacje tworzone na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (PRL), o których mowa w § 3, a także znajdujące się na terytorium PRL i samodzielnie sporządzające bilans oddziały (filie) wspólnych przedsiębiorstw mających siedzibę na terytorium Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich (ZSRR) są objęte obowiązkiem rejestracji w systemie identyfikacji i klasyfikacji statystycznej jednostek gospodarki narodowej.

§ 3. 1. Na terytorium PRL mogą być tworzone:

- 1) wspólne przedsiębiorstwa,
- 2) wspólne organizacje (zrzeszenia).

2. Wspólne przedsiębiorstwa tworzy się w celu osiągnięcia efektywnych ekonomicznie wyników przez produkcję dóbr, świadczenie usług i inną działalność gospodarczą w ramach międzynarodowego socjalistycznego podziału pracy oraz korzystania z naukowo-technicznego i przemysłowego potencjału obydwu krajów.

3. Zadaniem wspólnych organizacji (zrzeszeń) jest koordynowanie na podstawie umów i w ich ramach całości lub części działalności gospodarczej wykonywanej przez uczestników tych organizacji.

§ 4. 1. Wspólne przedsiębiorstwa mogą być tworzone w formie:

- 1) spółek z udziałem zagranicznym — zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 kwietnia 1986 r. o spółkach z udziałem zagranicznym (Dz. U. Nr 17, poz. 88 i z 1987 r. Nr 33, poz. 181), zwanej dalej „ustawą o spółkach z udziałem zagranicznym”,
- 2) przedsiębiorstw międzynarodowych — zgodnie z przepisami art. 14 ustawy z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1987 r. Nr 35, poz. 201), zwanej dalej „ustawą o przedsiębiorstwach państwowych”, i art. 42 ustawy o spółkach z udziałem zagranicznym.

2. Wspólne przedsiębiorstwa w formie spółki z udziałem zagranicznym tworzy się w drodze umowy spółki zawartej według prawa polskiego między polskimi i radzieckimi podmiotami gospodarczymi, posiadającymi osobowość prawną.

3. Wspólne przedsiębiorstwo w formie przedsiębiorstwa międzynarodowego tworzy się przez zawarcie umowy międzynarodowej, do której powinien być dołączony statut. Podjęcie negocjacji w sprawie utworzenia wspólnego przedsiębiorstwa w formie przedsiębiorstwa międzynarodowego wymaga uprzedniej akceptacji Ministra Współpracy Gospodarczej z Zagranicą. Wniosek w tej sprawie powinien zawierać uzasadnienie celowości utworzenia oraz wstępne założenia przedsiębiorstwa międzynarodowego.

§ 5. 1. Wspólne organizacje są tworzone w drodze umów cywilnoprawnych, zawieranych przez podmioty gospodarcze obu stron, przewidujących wniesienie wkładów niezbędnych do realizacji wspólnego celu gospodarczego; działają one na zasadzie wspólnego zarządzania przez uczestników lub powierzenia prowadzenia spraw jednemu z nich (spółka prawa cywilnego). Wspólne organizacje mogą być również tworzone w drodze umów międzynarodowych zawieranych przez organy administracji państwowej.

2. Wspólna organizacja nie nabywa osobowości prawnej według prawa polskiego, chyba że zostanie zarejestrowana w formie spółki z udziałem zagranicznym zgodnie z przepisami Kodeksu handlowego oraz ustawy o spółkach z udziałem zagranicznym.

§ 6. Zawarcie umowy międzynarodowej o utworzeniu przedsiębiorstwa międzynarodowego lub wspólnej organizacji następuje w trybie określonym uchwałą Rady Państwa i Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 1968 r. w sprawie zawierania i wypowiedzania umów międzynarodowych.

§ 7. 1. Na stanowisko dyrektora wspólnego przedsiębiorstwa lub wspólnej organizacji może być powołany tylko obywatel PRL.

2. Statut wspólnego przedsiębiorstwa może przewidywać wybór przez załogę jej reprezentacji, wyposażonej w uprawnienia opiniodawcze.

§ 8. Wspólne przedsiębiorstwa i wspólne organizacje mogą tworzyć przedstawicielstwa, a wspólne przedsiębiorstwa — także oddziały (filie) na terytorium PRL i ZSRR w trybie przewidzianym dla tworzenia wspólnych przedsiębiorstw, jeśli takie uprawnienie zostało przewidziane w akcie założycielskim.

§ 9. Utworzenie wspólnego przedsiębiorstwa poprzedza opracowanie założeń techniczno-ekonomicznych, które przed przekazaniem stronie radzieckiej podlegają akceptacji przez właściwy organ administracji państwowej oraz zespół rzeczoznawców inwestycyjnych w Komisji Planowania przy Radzie Ministrów. Wydatki związane z opracowaniem założeń techniczno-ekonomicznych wspólnego przedsiębiorstwa, którego utworzenie okazało się niecelowe, obie strony ponoszą po połowie.

§ 10. Pracownikom wspólnego przedsiębiorstwa będącym cudzoziemcami przysługują, na zasadzie wzajemności, następujące uprawnienia:

- 1) prawo do otrzymania dodatkowo w każdym roku kalendarzowym dwóch odpłatnych dni wolnych od pracy z tytułu świąt swoich krajów, które mogą być im udzielane tylko w dni tych świąt,
- 2) dodatek do wynagrodzenia za pracę w wysokości 25% ich wynagrodzenia zasadniczego, zaliczany do kosztów wspólnego przedsiębiorstwa; dodatek ten jest uwzględniany przy obliczaniu średniego wynagrodzenia pracownika, składek i świadczeń z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia społecznego oraz przy pobieraniu podatków i opłat,
- 3) prawo do przekazywania do kraju stałego miejsca zamieszkania swoich oszczędności w wysokości nie przekraczającej 50% otrzymywanego wynagrodzenia za pracę,

4) prawo do corocznego urlopu wypoczynkowego w wymiarze 30 dni kalendarzowych, z zachowaniem średniego wynagrodzenia za pracę; przy korzystaniu z każdego kolejnego urlopu wypoczynkowego przysługuje dodatek w wysokości 75% miesięcznego wynagrodzenia, powiększonego o ustalone do niego dodatki,

5) zwolnienie od opłat celnych przedmiotów przywożonych na potrzeby osobiste przy przyjeździe do pracy we wspólnym przedsiębiorstwie oraz przy wyjeździe do kraju stałego zamieszkania po zakończeniu pracy — zgodnie z przepisami prawa polskiego,

6) prawo do korzystania z lokali mieszkalnych, usług komunalnych i pomocy lekarskiej na warunkach przysługujących obywatelom polskim.

§ 11. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego określi zasady sprawozdawczości dotyczącej wspólnych przedsiębiorstw.

§ 12. Polskie przedsiębiorstwa państwowe i inne jednostki gospodarki społecznej, za zgodą Ministra Współpracy Gospodarczej z Zagranicą wyrażoną w porozumieniu z Ministrem Finansów, mogą tworzyć wspólne przedsiębiorstwa na terytorium ZSRR. Warunki tworzenia i zasady działalności wspólnych przedsiębiorstw na terytorium ZSRR określa Porozumienie i ustawodawstwo radzieckie.

§ 13. Organy administracji państwowej udzielają przedsiębiorstwom niezbędnej pomocy w tworzeniu wspólnych przedsiębiorstw.

§ 14. Zaleca się zarządom centralnych związków spółdzielczych i Centralnego Związku Rzemiosła stosowanie przepisów uchwały w razie tworzenia wspólnych przedsiębiorstw przez jednostki w nich zrzeszone.

§ 15. Nadzór nad realizacją uchwały powierza się Pełnomocnikowi Rządu do Spraw Współpracy i Wspólnych Przedsiębiorstw.

§ 16. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: Z. Messner

Załącznik do uchwały nr 141 Rady Ministrów z dnia 30 listopada 1987 r. (poz. 305)

ZALECENIA W SPRAWIE SZCZEGÓŁOWYCH ZASAD ZAWIERANIA UMÓW O TWORZENIU WSPÓLNYCH PRZEDSIĘBIORSTW I PROWADZENIA PRZEZ NIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

1. Zasady tworzenia wspólnych przedsiębiorstw.

1. 1. Wspólne przedsiębiorstwo może być utworzone w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółki akcyjnej działającej zgodnie z przepisami Kodeksu handlowego oraz ustawy o spółkach z udziałem zagranicznym w drodze wniesienia przez polskiego uczestnika w formie udziału budynków i budowli, wyposażenia i innych dóbr materialnych, prawa użytkowania gruntów, budynków, zabudowań i wyposażenia, a także innych praw majątkowych (np. z tytułu wynalazków, licencji,

„know-how”), środków pieniężnych w walutach państw-uczestników wspólnego przedsiębiorstwa, w rublach transferowych i w walutach wymiennalnych.

Zawarcie przez przedsiębiorstwo państwowe umowy spółki wymaga uprzedniej zgody rady pracowniczej stosownie do art. 24 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 25 września 1981 r. o samorządzie załogi przedsiębiorstwa państwowego (Dz. U. Nr 24, poz. 123, z 1986 r. Nr 17, poz. 88 i z 1987 r. Nr 33, poz. 181), zwanej dalej „ustawą o samorządzie załogi”.

Mienie znajdujące się w dyspozycji polskiego przedsiębiorstwa państwowego (zarówno ogół jego środków trwałych, jak i odrębne składniki majątkowe) może wnieść w postaci udziału do wspólnego przedsiębiorstwa w formie spółki jedynie samo przedsiębiorstwo państwowe; nie może tego dokonać ani też zarządzić organ założycielski.

1. 2. Tryb i warunki wnoszenia do wspólnego przedsiębiorstwa w formie spółki mienia stanowiącego majątek polskiego przedsiębiorstwa państwowego mogą być następujące:

- 1) gdy wniesienie części środków trwałych nie powoduje zaniechania lub znacznego ograniczenia działalności przewidzianej w akcie o utworzeniu przedsiębiorstwa państwowego (przedsiębiorstwo kontynuuje dotychczasową działalność produkcyjną lub usługową) — wymagana jest jedynie zgoda rady pracowniczej na zbycie znajdujących się w dyspozycji tego przedsiębiorstwa składników mienia (art. 24 ust. 1 pkt 10 ustawy o samorządzie załogi),
- 2) gdy wniesienie do spółki części środków trwałych przedsiębiorstwa prowadziłyby do zaniechania lub znacznego ograniczenia działalności przewidzianej w akcie o utworzeniu przedsiębiorstwa — wymagana jest uchwała stanowiąca rady pracowniczej (art. 24 ust. 1 pkt 8 ustawy o samorządzie załogi), a ponadto może znaleźć zastosowanie przepis art. 53 ust. 2 ustawy o przedsiębiorstwach państwowych,
- 3) gdy do spółki ma być wniesiony cały majątek przedsiębiorstwa państwowego — przedsiębiorstwo to powinno ulec likwidacji bądź połączeniu z innym przedsiębiorstwem, co zarządza organ założycielski (art. 25 ust. 1 ustawy o przedsiębiorstwach państwowych) w celu wniesienia tego majątku w formie udziału do spółki przez inne przedsiębiorstwo państwowe.

1. 3. Wspólne przedsiębiorstwo może być utworzone w formie przedsiębiorstwa międzynarodowego na podstawie art. 14 ustawy o przedsiębiorstwach państwowych i art. 42 ustawy o spółkach z udziałem zagranicznym w drodze zawarcia umowy międzynarodowej.

1. 4. Przedsiębiorstwo międzynarodowe może być utworzone:

- 1) na bazie majątku zlikwidowanego przedsiębiorstwa państwowego, który właściwy organ administracji państwowej wniesie w formie udziału strony polskiej,
- 2) przez zbudowanie wspólnymi siłami i środkami na terytorium PRL nowego przedsiębiorstwa.

1. 5. Umowa o utworzeniu wspólnego przedsiębiorstwa może przewidywać rozbudowę lub rekonstrukcję dotychczasowego przedsiębiorstwa państwowego ze środków wnoszonych przez uczestników lub z kredytów zaciągniętych na ten cel przez wspólne przedsiębiorstwo.

2. Fundusz statutowy.

2. 1. We wspólnym przedsiębiorstwie tworzony jest fundusz statutowy z wkładów uczestników, które podlegają wniesieniu do dnia zarejestrowania wspólnego przedsię-

biorstwa; w akcie założycielskim wspólnego przedsiębiorstwa można przewidzieć możliwość ratalnego uzupełniania udziału w funduszu statutowym.

Umowa założycielska może przewidywać obowiązek wnoszenia przez uczestników dopłat do funduszu statutowego.

2. 2. Fundusz statutowy może być powiększany przez uczestników z ich zysku osiągniętego z działalności gospodarczej wspólnego przedsiębiorstwa.

2. 3. Fundusz statutowy jest określany w złotych i wyceniany w rublach transferowych.

2. 4. Na poczet wkładów do funduszu statutowego mogą być zaliczone budynki i budowle, wyposażenie i inne dobra materialne, prawo użytkowania gruntów, budynków, zabudowań i wyposażenia, a także inne prawa majątkowe (np. z tytułu wynalazków, licencji, „know-how”), środki pieniężne w walutach państw uczestników wspólnego przedsiębiorstwa, w rublach transferowych i w walutach wymiennalnych.

2. 5. Przekazanie przez uczestnika wspólnego przedsiębiorstwa swojego udziału osobie trzeciej dopuszczalne jest tylko za zgodą drugiego uczestnika tego przedsiębiorstwa.

3. Metody wyceny wkładów wnoszonych do funduszu statutowego.

3. 1. Wycena dóbr materialnych wnoszonych przez uczestników wspólnych przedsiębiorstw na poczet ich wkładów dokonywana jest według cen w handlu zagranicznym, ustalanych zgodnie z obowiązującymi w ramach Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej (RWPG) zasadami i metodologią tworzenia cen oraz zaleceniami organów RWPG, przy czym ceny te są przeliczane na złote według aktualnego kursu ustalonego przez Narodowy Bank Polski (NBP). W razie braku takich cen, wartość wnoszonych dóbr podlega uzgodnieniu między uczestnikami.

3. 2. Jeżeli przedmiotem wkładu uczestnika polskiego jest majątek przedsiębiorstwa, które uległo likwidacji, to wartość wkładu ustala się według następujących metod:

- 1) wartość majątku w rublach transferowych ustala się na podstawie wyceny majątku w cenach w handlu zagranicznym, z uwzględnieniem jego zużycia; wycena wartości majątku może być poddana weryfikacji przez niezależnych ekspertów na koszt wnoszącego wkład majątkowy; wartość majątku w złotych ustala się w drodze przemnożenia wartości w rublach transferowych przez aktualny kurs ustalony przez NBP;
- 2) w razie braku możliwości ustalenia wartości majątku według cen w handlu zagranicznym lub w innych uzgodnionych między uczestnikami przypadkach wycena może być dokonana na podstawie wartości bilansowej majątku w złotych, z uwzględnieniem wzrostu cen poszczególnych składników majątku trwa-

tego, według wskaźników Głównego Urzędu Statystycznego urealnionych wartości grup majątkowych na rok wyceny, oraz stopnia zużycia tych składników, z przeliczeniem tej wartości na ruble transferowe według aktualnego kursu ustalonego przez NBP.

3. 3. Zasady określone w pkt 3. 2 stosuje się odpowiednio, jeżeli przedmiotem wkładu uczestnika polskiego jest wydzielony zakład przedsiębiorstwa państwowego.

3. 4. W przypadku gdy dla utworzenia wspólnego przedsiębiorstwa przewiduje się budowę nowych obiektów, to koszt budowy określa się bezpośrednio w rublach transferowych według zasad ustalania cen kontraktowych stosowanych przy eksporcie budownictwa. Wartość nowych obiektów w złotych ustala się przez pomnożenie ich wartości w rublach transferowych przez aktualny kurs złotego do rubla transferowego, ustalony przez NBP. Wartość nowych obiektów na podstawie uzgodnień między uczestnikami może być również ustalana w oparciu o wartość kosztorysową budowy w złotych w drodze przeliczenia tej wartości na ruble transferowe przy zastosowaniu aktualnego kursu złotego do rubla transferowego, ustalonego przez NBP.

4. Gospodarka finansowa.

4. 1. Wspólne przedsiębiorstwo prowadzi samodzielnie gospodarkę na zasadach samofinansowania.

4. 2. Wspólne przedsiębiorstwo rozlicza koszty swojej działalności zgodnie z zasadami obowiązującymi polskie przedsiębiorstwa państwowe.

4. 3. Do przeliczania rubli transferowych oraz walut wymiennalnych na złote i złotych na ruble transferowe oraz na waluty wymiennalne stosuje się aktualny kurs rubla transferowego i walut wymiennalnych w złotych, ustalony przez NBP.

4. 4. Zysk wspólnego przedsiębiorstwa, po pomniejszeniu o należne podatki, odpisy przeznaczone na uzupełnienie funduszy przedsiębiorstwa, a także po odsprzedaży wpływów w walutach wymiennalnych, o której mowa w pkt 5. 1., dzielony jest między uczestników proporcjonalnie do ich udziału w funduszu statutowym.

Część zysku należna uczestnikowi radzieckiemu przekazywana jest w rublach transferowych bez ograniczeń, po przeliczeniu złotych na ruble transferowe według aktualnego kursu ustalonego przez NBP.

W razie osiągnięcia przez wspólne przedsiębiorstwo zysku i przychodu netto w walutach wymiennalnych, wynikającego z nadwyżki wpływów z eksportu nad wydatkami na import, część zysku może być wypłacana uczestnikom w walutach wymiennalnych w proporcji do ich udziału w funduszu statutowym.

4. 5. Wspólne przedsiębiorstwo podlega opodatkowaniu zgodnie z ustawą z dnia 26 lutego 1982 r. o opodatkowaniu jednostek gospodarki uspołecznionej (Dz. U. z

1987 r. Nr 12, poz. 77), a jeżeli przedsiębiorstwo tworzone jest w formie spółki z udziałem zagranicznym — podlega ono opodatkowaniu zgodnie z przepisami ustawy o spółkach z udziałem zagranicznym.

4. 6. W razie utworzenia wspólnego przedsiębiorstwa na bazie polskiego przedsiębiorstwa państwowego, ustala się nową podstawę do obliczenia podatku od ponadnormalnych wypłat wynagrodzeń.

4. 7. Przedsiębiorstwo wspólne tworzy fundusze zgodnie z zasadami obowiązującymi polskie przedsiębiorstwa państwowe, w szczególności zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 lutego 1982 r. o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. z 1986 r. Nr 8, poz. 44, Nr 39, poz. 192, Nr 47, poz. 226 i z 1987 r. Nr 33, poz. 181).

4. 8. Wspólne przedsiębiorstwo prowadzi rachunkowość według zasad ustalonych dla jednostek gospodarki uspołecznionej.

4. 9. Kwoty odpisów amortyzacyjnych wynikających ze stawek stosowanych do polskich przedsiębiorstw państwowych pozostają do dyspozycji wspólnego przedsiębiorstwa.

5. Zasilanie dewizowe.

5. 1. Wspólne przedsiębiorstwo odsprzedaje polskiemu bankowi dewizowemu od 15 do 25% wpływów w walutach wymiennalnych, uzyskiwanych z tytułu eksportu. Minister Współpracy Gospodarczej z Zagranicą w porozumieniu z Ministrem Finansów ustala wysokość odsprzedaży wpływów w walutach obcych indywidualnie dla każdego wspólnego przedsiębiorstwa.

5. 2. Przedsiębiorstwo może odstąpić kooperantowi krajowemu część środków walutowych w wysokości niezbędnej do produkcji kooperacyjnej.

5. 3. Środki w rublach transferowych oraz w walutach wymiennalnych mogą być odsprzedawane przez przedsiębiorstwo polskiemu bankowi za złote według obowiązującego kursu.

5. 4. W przypadku gdy dla zapewnienia produkcji wspólnego przedsiębiorstwa niezbędny jest import materiałów i urządzeń do produkcji z II obszaru płatniczego, a nie posiada ono własnych środków w walutach wymiennalnych, uczestnicy przedsiębiorstwa mogą zobowiązać się do odsprzedaży przedsiębiorstwu walut wymiennalnych za ruble transferowe, w kwotach proporcjonalnych do wielkości zakupywanej produkcji przedsiębiorstwa, wymagającej wsadu dewizowego.

6. Zasady rozliczeń i kredytowania wspólnych przedsiębiorstw.

6. 1. Środki pieniężne wspólnych przedsiębiorstw są gromadzone na ich rachunkach w polskich bankach dewizowych. Banki te na zlecenie wspólnego przedsiębiorstwa otwierają i prowadzą rachunki przedsiębiorstwa w wa-

lucie polskiej i walutach obcych oraz mogą udzielać mu kredytu według zasad obowiązujących przedsiębiorstwa państwowe, na podstawie umów zawieranych między przedsiębiorstwem a bankiem.

6. 2. Wspólne przedsiębiorstwa, po uprzednim porozumieniu z właściwym bankiem dewizowym, mogą otwierać rachunki bankowe i ubiegać się o kredyty w Międzynarodowym Banku Współpracy Gospodarczej, Międzynarodowym Banku Inwestycyjnym, bankach radzieckich lub innych bankach.

7. Zbyt produkcji.

7. 1. Wspólne przedsiębiorstwo zbywa produkcję:

- 1) polskim jednostkom — stosując obowiązujące w Polsce zasady ustalania cen,
- 2) na eksport — stosując zasady ustalania cen i tryb rozliczeń obowiązujące w handlu zagranicznym Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej z danym krajem.

7. 2. Przy sprzedaży towarów za granicę wspólne Przedsiębiorstwo może samodzielnie zawierać kontrakty, jeżeli posiada koncesję wydaną przez Ministra Współpracy Gospodarczej z Zagranicą, lub dokonywać sprzedaży za pośrednictwem polskich przedsiębiorstw handlu zagranicznego.

8. Planowanie i zaopatrzenie materiałowo-techniczne.

8. 1. Wspólne przedsiębiorstwo prowadzi działalność na podstawie własnego planu, zatwierdzonego przez dyrektora przedsiębiorstwa.

Plan wspólnego przedsiębiorstwa opracowuje się z uwzględnieniem kierunków społeczno-gospodarczego rozwoju PRL i ZSRR.

8. 2. Jeżeli uczestnicy wspólnego przedsiębiorstwa inaczej nie uzgodnili, zaopatrzenie materiałowo-techniczne wspólnego przedsiębiorstwa odbywa się zgodnie z trybem i zasadami obowiązującymi polskie przedsiębiorstwa państwowe. Dotyczy to również cen na dostarczane przedsiębiorstwu surowce i materiały.

8. 3. W szczególności uczestnicy wspólnego przedsiębiorstwa mogą uzgodnić, że część zaopatrzenia materiałowo-technicznego dotycząca deficytowych surowców, paliw, materiałów i urządzeń, będzie dokonywana przez uczestników proporcjonalnie do wielkości zakupywanej produkcji przedsiębiorstwa. Uczestnicy wspólnego przedsiębiorstwa mogą również uzgodnić, że całość zaopatrzenia materiałowo-technicznego będzie dokonywana przez jednego z uczestników.

Dostawy surowców i materiałów dla wspólnego przedsiębiorstwa z kraju współuczestnika odbywają się na podstawie kontraktów, z zastosowaniem cen, obowiązujących w handlu zagranicznym.

8. 4. W umowach założycielskich należy przewidzieć, że zakupy importowe materiałów, paliw, surowców i urządzeń, o których mowa w pkt 8. 3., będą ujmowane ponad kontyngenty dostaw objętych protokołami handlowymi, zawartymi między poszczególnymi krajami socjalistycznymi, powiększając odpowiednio te kontyngenty o zakupione materiały i surowce.

9. Zatrudnienie.

9. 1. Zatrudnienie i stosunki pracy we wspólnych przedsiębiorstwach podlegają polskiemu prawu pracy. Zasada ta dotyczy również cudzoziemców zatrudnionych we wspólnym przedsiębiorstwie, chyba że umowa międzynarodowa stanowi inaczej.

9. 2. Warunki pracy, system wynagrodzeń oraz uprawnienia socjalne pracowników wspólnego przedsiębiorstwa określa umowa założycielska lub porozumienie zawarte przez dyrektora tego przedsiębiorstwa z zakładową organizacją związkową w sprawie systemu wynagradzania i uprawnień socjalnych załogi, zgodnie z polskim prawem pracy.

9. 3. Z przyjmowanym do pracy pracownikiem wspólnego przedsiębiorstwa, będącym cudzoziemcem, zawiera się umowę na okres 4 lat. Na wniosek uczestnika, z którego rekomendacji pracownik został przyjęty do pracy, dyrektor wspólnego przedsiębiorstwa może przedłużyć umowę o pracę.

10. Ubezpieczenia społeczne.

10. 1. W zakresie ubezpieczeń społecznych pracowników wspólnych przedsiębiorstw stosuje się ustawodawstwo polskie.

10. 2. Wspólne przedsiębiorstwa w szczególności:

- 1) opłacają składkę ubezpieczeniową,
- 2) realizują zadania z zakresu ubezpieczeń społecznych, analogicznie jak przedsiębiorstwa państwowe,
- 3) rozliczają się z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych z wypłaconych świadczeń w trybie przewidzianym dla przedsiębiorstw państwowych,
- 4) finansują z własnych środków wydatki na zasiłki chorobowe (w ramach środków przeznaczonych na wynagrodzenia) oraz jednorazowe odszkodowania z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

11. Rejestracja wspólnego przedsiębiorstwa.

11. 1. Wspólne przedsiębiorstwo uzyskuje osobowość prawną z chwilą wpisania do rejestru handlowego, zgodnie z przepisami ustawy o spółkach z udziałem zagranicznym.

11. 2. Do wniosku o zarejestrowanie wspólnego przedsiębiorstwa powinno być dołączone oświadczenie założycieli o przekazaniu wkładów pieniężnych oraz o tym, że przekazanie wkładów niepieniężnych z chwilą zarejestrowania wspólnego przedsiębiorstwa jest zapewnione.

12. Rozpatrywanie sporów.

12. 1. Jurysdykcję sądów polskich w rozpoznawaniu sporów, w których stroną jest wspólne przedsiębiorstwo, określa ustawodawstwo polskie, z wyjątkami określonymi w pkt. 12. 2.

12. 2. Spory pomiędzy międzynarodowym przedsiębiorstwem a jego uczestnikami oraz między uczestnikami, związane z członkostwem, rozpatrywane są zgodnie z Konwencją o rozpoznawaniu w trybie arbitrażu sporów cywilnoprawnych wynikających ze stosunków wspól-

pracy gospodarczej i naukowo-technicznej, podpisanej w Moskwie dnia 26 maja 1972 r. (Dz. U. z 1976 r. Nr 7, poz. 37 i 38), chyba że umowa założycielska przewiduje oddanie sporu pod rozstrzygnięcie sądu polubownego ad hoc.

13. Likwidacja wspólnego przedsiębiorstwa.

13. 1. Wspólne przedsiębiorstwo ulega likwidacji z chwilą wygaśnięcia umowy założycielskiej. Wspólne przedsiębiorstwo może ulec likwidacji również w przypadkach przewidzianych w umowie założycielskiej lub w statucie. W sprawach nie uregulowanych w umowie zało-

życielskiej lub w statucie do likwidacji przedsiębiorstwa stosuje się przepisy prawa polskiego.

13. 2. W przypadku likwidacji wspólnego przedsiębiorstwa uczestnik polski ma prawo pierwszeństwa w nabyciu mienia tego przedsiębiorstwa.

13. 3. Środki finansowe uzyskane w wyniku zbycia majątku likwidowanego przedsiębiorstwa, po zaspokojeniu wierzycieli i zobowiązań wobec pracowników przedsiębiorstwa, rozdzielane są między uczestników przedsiębiorstwa proporcjonalnie do wniesionych wkładów do funduszu statutowego.